

Welcome to Phuket Data :: กาเหล

กาเหล กาเหล

ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์

ในเทศกาลตรุษจีน นับตั้งแต่วันตรุษจีนไปถึงวันที่ ๙ ชาวภูเก็ตเรียกว่าวันโถงเก้า มีประเพณีไหว้เทวดา ตั้งแต่เที่ยงคืนไปจนถึงเช้า บริเวณโต๊ะไหว้เทวดาจะมีประเพณีวัฒนธรรมมงคลบ้าน ชาวภูเก็ตเรียกว่า กาเหล เป็นการเซ็ดหุ่นจีนที่มีสายชักเหนื่อตัวหุ่น

หุ่นจีนมีจำนวน ๓ ตัว คือ เส่ก่างเอี้ยเตียนฮุ้นหง่วนไสยย จอหงวน และฮูหยิน

เส่ก่างเอี้ยเตียนฮุ้นหง่วนไสยยได้รับโองการจากสวรรค์

จอหงวนกลับบ้าน

จอหงวนชักชวนชาวบ้านขอขอบคุณสวรรค์ ร่วมด้วยฮูหยิน-----

กาเหล

บทพากย์หุ่นกระบอกประจำเมืองภูเก็ต

ฉาก ๑

อรุณกำลังจะรุ่ง สรรพสัตว์ต่างเริ่มตื่นจากฝัน เริ่มต้นชีวิตที่สดใส ต่างเดินตามลิขิตสวรรค์ องค์กุมาร เส่ก่างเอี้ยเตียนฮุ้นหง่วนไสยย รับบัญชาสวรรค์เป็นผู้ที่ควบคุมเครื่องสายทั้งหมด วันนี้เป็นวันประสูติ ขององค์เทพ เจ้าเขียนฮ่องเต้ สรรพสัตว์ทั้งมวลในโลกา มาร่วมกันน้อมเกล้ากราบกรานองค์เทพ ข้าขอร่วมเปิดการแสดง ณ บัดนี้

ย

ฉาก ๒

ข้าพเจ้าบัณฑิตผู้สอบได้จอหงวนต่อพระพักต์ จากสามัญชนจนได้บรรดาศักดิ์ ข้าขอปฏิญาณจะทำนุบำรุง สุขให้ราษฎรอยู่เย็นเป็นสุข ด้วยความเมตตาปราณี บัดนี้ได้เดินทางกลับมาร่วมบูชาเทพแห่งสรวงสวรรค์ พรอมนั้น...

ย

ฉาก ๓

ข้าขอหยกหลาน สตรีผู้มีจิตใจ เข้มแข็ง อดทน สมเป็นกุลสตรี ไม่เปลี่ยนแปลงดุจขุนเขา มหาสมุทร วันสำคัญนี้ ขอแต่ใจมด้วยอารมณ์อันวิจิตรมาร่วมกับทุกท่านทุกเคหะสถาน กราบไหว้เทพดาฟ้าดิน ขอให้ท่าน รับการอันเป็นมงคลจากเทพดาอันศักดิ์สิทธิ์ ขอทุกท่านจงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ตลอดไปเทอญ.

ดิโรจน์ เลิศเอกกุล : แปล

โทร. 0-7621-5218

110 ถ.วิชิตสงคราม เมือง ภูเก็ต

๑๙ เมษายน ๒๕๓๘

นายเทียนศักดิ์(ถาว) องค์พิภพษา(แซ่ฮอง) ผู้เชี่ยวชาญการเซ็ดหุ่นกาเหล

นายเจง เลิศกิจสมบุรณ์ ประติมากรหุ่นจีน กาเหล

ย

บทความ

ย

โ ลครหุ่นชักจีนโ

เทียนศักดิ์ องค์พิภพฯ

ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย เทียนศักดิ์ องค์พิภพฯ เดิมชื่อถาว แซ่ฮอง

ชาวภูเก็ตผู้รับช่วงศิลปะการชักหุ่นจีนละครเล็กโ กาเหลโ เข้าสู่อาชีพการแสดงหุ่นจีนยกเกียนนี้เมื่อราวปี 2510ย ในฐานะบุตรชายคนโต

ทายาทเพียงคนเดียวในหมู่พี่น้อง 7 คนที่รับสืบทอดศิลปะการชักหุ่นต่อจากบิดา นายอิน แซ่ฮองย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย ย

การแสดงศิลปะเก่าแก่นี้มักเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีนวันสุดท้ายที่มีการประกอบพิธีไหว้เทวดา และยังตระเวนไปตามหมู่บ้านต่างๆ ซึ่งจะมีการตั้งโต๊ะบูชาอยู่หน้าบ้าน

การชักหุ่นถือว่าเป็นการไปอวยพรให้เจ้าของบ้านและสมาชิกในครอบครัว ย นอกจากนี้ยังมีงานที่เรียกกันว่าโ วันเกิดพระโ ของศาลเจ้าต่างๆ ทั่วเกาะภูเก็ต

จะมีผู้มาเชิญให้ไปชักหุ่นละครเพื่อความบันเทิงของคนละกรรมกรศาลเจ้าและประชาชนผู้มีจิตศรัทธาทั่วไปปกติแล้วการชักหุ่นกาเหลนั้นจะใช้หุ่น 3 ตัว ได้แก่

เส็งกางเอี้ย(เตียนฮุ้นงวนไสย)หรือหุ่นหน้าแดง จอหงวน และฮุยฮิน ย คนตรีบรรเลงประกอบ ได้แก่ ล้อโก๊ะ ซ้อง และปี่จีน ย เนื้อเรื่องใช้เวลาประมาณ 10 นาที

เป็นเหตุการณ์ที่บัณฑิตหนุ่มผู้สอบได้จอหงวนเดินทางกลับมาเยี่ยมบ้านหลังจากการสอบทราบผล ได้มาชักชวนชาวบ้านร่วมพิธีขอบคุณสวรรค์